

Comentariul poeziei Floare albastra scrisa de Mihai Eminescu - prima parte

Motivul florii albastre este un motiv de larga circulatie in romantism. Acest motiv a avut un ecou atat de persistent si o raspandire atat de spectaculoasa, incat a ajuns sa se identifice, la un moment dat u intregul romantism. Motivul a aparut, pentru prima data, in romanul neterminat, Heinrich von Offerdingen, al marelui poet si filozof german Novalis si are la baza o straveche legenda thusingiana despre floarea albastra, ce infloreste in noaptea de Sanziene, in ziua nasterii Sf Ioan. Eroul romanului, Heinrich von Offerdingen este un minnesinger, poet si cantaret medieval. Floarea albastra i se arata in vis si se metamorfozeaza, luand chipul iubitei.

In cautarea acestei iubite ideale porneste eroul - intr-o calatorie initiatica, strabatand Thusingia natala - si o va gasi in persoana Mathildei, fiica poetului si magicianului Klingshor. Visul florii albastre - cu care incepe romanul - este un vis premonitoriu.

De la Novalis, motivul a fost imprumutat si de ceilalti scriitori romantici. Il intalnim, printre altii, la Leopardi, in Ginestra si la Victor Hugo, in Contemplatii.

Este aproape de prisos sa ne intrebam de unde provine motivul la Eminescu, care era atat de familiarizat cu romantismul german. Sursa nu poate fi decat novalisiana. Motivul florii albastre devine un motiv obsedant pentru Eminescu. Prezenta acestui motiv in creatia eminesciana a fost urmarita, sistematic, de Zoe Dumitrescu-Busulenga, in studiul Metamorfozele florii albastre, din volumul Valori si echivalente umanistice.

Marele nostru poet nu se margineste sa-i confere florii albastre numai o functie pur decorativa, ornamentala. Floarea albastra capata virtuti magice, in Calin nebunul si Calin - file de poveste, dar mai ales in nuvela sarmanul Dionis, in care eroul poarta pe solul lunar, o cununa impletita din flori albastre, ca semn distinctiv al puterilor sale creatoare, demiurgice. Floarea albastra este si "floarea vestejita" din parul balai al iubitei, din Despartire, avand semnificatia iubirii apuse, ce dainuie doar in amintire.

Nicaieri, insa motivul nu si-a gasit o mai frumoasa implinire artistica decat in poezia Floare albastra, aceasta bijuterie a liricii eminesciene, careia cu greu ii putem gasi echivalent, publicata la 1 aprilie 1873, in "Convorbiri literare".